

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מגילה - כ"ד

1. הקורא בתורה צריך להפסיק לאחר כל פסוק כדי שיוכל המתרגם לפרש כל פסוק בפני עצמו ולא יטעה. האם דין זה אף בנביא? בנביא יכולים לקרוא 3 פסוקים כיון שאין למדים שום הלכה מקריאה זו. אבל אם הם ענינים חלוקים קורין ומתרגמים אחד אחד, [והגמ' הביאה דוגמא של 3 פסוקים רצופים שהם ענינים חלוקים] עוד שנינו: שהקורא בתורה לא פוחת מ- 3 פסוקים ופירש רב אסי שהם כנגד תנ"ך.
2. שנינו: מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה. כיצד מתישב עם המשנה שהכהן הגדול ביה"כ מדלג בתורה? אביי לה"א: ביה"כ הותר מפני שמדלג מעט ובתוך כדי שמדלג, המתורגמן מתרגם. אך משנתנו אוסרת לדלג הרבה כשלבנתיים יפסוק המתורגמן. וכדחה: שמשנתנו פירשה שבנביא מדלג עד כדי שיפסוק המתורגמן, משמע שבתורה כלל לא ידלוג. אביי למסקנא: בעניין אחד מדלג. בשני ענינים לא מדלג. עוד שנינו בברייתא אחרת - שאף בנביא אין מדלגין מנביא אחד לשני כיון שיש בזה טירוף הדעת. ובנביא 'תרי עשר' מדלגים כיון שנחשבים כאחד. ובלבד שלא יקרא את הפרשיות בסדר הפוך.
3. אלו עניני תפילה תקנו חכמים שיעשה מי שמפטיר בנביא? ומה הטעם? פורס על שמע [בשביל המאחרים] עובר לפני התיבה ונושא כפיו [אם כהן הוא] ואם היה קטן הזכות של אביו או רבו. הטעם - לרב פפא: כבוד למפטיר על שהקל בעצמו לקרוא ההפטר. לרבה בר שימי: כדי שלא יריב על כך שמפטיר בחינם והש"ץ מקבל שכר. והנפק"מ בין הטעמים - במקום שהש"ץ אינו מקבל שכר. הטעמים בקטן: לרב פפא משום כבוד אביו ורבו שהקלו בכבוד הקטן ונתנו לו מפטיר. ולרבה בר שימי כדי שלא יתקוטטו אביו ורבו שמגיעים להם כיבודים אלו, בזכות הקטן.
4. אלו ענינים הנעשים בציבור למדנו לגבי קטן, פוחח [רגליו מגולות], וסומא? קטן - קורא בתורה ומתרגם, אינו פורס על שמע ואינו ש"ץ. [כיון שאינו מחויב, אינו מוציא]. ואינו נושא כפיו - שאין כבוד לציבור להתברך מקטן. פוחח - פורס, מתרגם אבל אינו קורא בתורה. ואף קטן פוחח לא יקרא משום כבוד ציבור כשם שפשוט שלא יקרא ערום, שאי"ז כבודם. ואינו ש"ץ ואינו נושא כפיו, שגנאי הוא לציבור. סומא - פורס שמע ומתרגם. לר' יהודה: עיור מלידה אינו פורס על שמע, כיון שאינו יכול לברך 'יוצר המאורות'. אמרו חכמים לר' יהודה: הרבה התבוננו לדרוש במעשה מרכבה ולא ראו אותה מימיהם. ענה להם: מרכבה תלוי בהבנת הלב, והדורש מכוון להבין, משא"כ 'יוצר המאורות' תלוי בהנאתו וזה אין לו. ורבנן עונים שאף עיור יש לו הנאה ממאורות, וכפי שפירש ר' יוסי את הפסוק 'כאשר ימשש העיור באפלה' ע"י מעשה באישון לילה שראה סומא עם אבוקה, ושאלו למה לו אבוקה? ענה הסומא שע"י האבוקה אנשים רואים אותו ומצילים אותו מבורות וקוצים.
5. על אלו למדנו שלא ישאו כפים?
 - א. משנתנו: בעלי מומין [בפניו, ידיו ורגליו] לא ישאו כפיהם ולר' יהודה אף מי שידיו צבועות [אא"כ רוב אנשי העיר כך] מפני שהעם מסתכלין בהם בשעת הברכה.
 - ב. ידיו בוהקניות [מנומרות], עקומות [כפופות], עקושות [נוטות לצדן].
 - ג. אנשי בית שאן, חיפה, טבעונין, כיון שמחליפים א' באות ע'. ומעשה שאמר ר' חייא לר"ש בר רבי: אילו היית לוי פסול היית לשיר, כיון שקולך עבה. אמר רבי לבנו ר"ש לך אמור לר' חייא אתה שמחליף ח' ב-ה' כשהיית קורא 'וחיכיתי לה' היה נשמע 'והכיתי' ונמצאת מחרף ומגרף.
 - ד. זבלגן שענינו זולפות לא ישא, אבל אם הוא דמות מוכרת בעירו [כמו שהיה בשכנות לרב הונא] נושא כפיו.
 - ה. סומא לא ישא, אבל אם מוכר בעירו מותר כמו שהיה בשכנות לר' יוחנן.
6. אלו מנהגי תפילה שנינו שפסולים, כיון שאינם ע"פ ההלכה?
 - א. האומר איני עובר לפני התיבה בבגדים צבועים אף בלבנים לא יעבור, כיון שחוששים שיש בו מינות. וכן 'בסנדל איני עובר' אף יחף לא יעבור.
 - ב. המניח תפילין שהבסיס שלהם בצורה עגולה, סכנה לעצמו ואף לא מקיים מצוה.
 - ג. נתן התפילין על מצחו או על פס ידו, הרי זו דרך מינות. שכך מפרשים הם 'על ירך' ו'בין עיניך'.
 - ד. ציפה התפילין זהב, וכן מי שנתנם על שרוול בגדו, הרי זו דרך חיצונים, ההולכים אחרי דעתם שהיא חוץ מדעת חכמים.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)